

ODRAZ na Konferenciji o obrazovanju za održivi razvoj. Lidija Pavić-Rogošić govorila je o mogućnosti suradnje formalnog i neformalnog obrazovanja za održivi razvoj lokalne zajednice.

Regionalna konferencija
Obrazovanje za održivi razvoj
Zagreb, 16.-17. svibnja 2011.

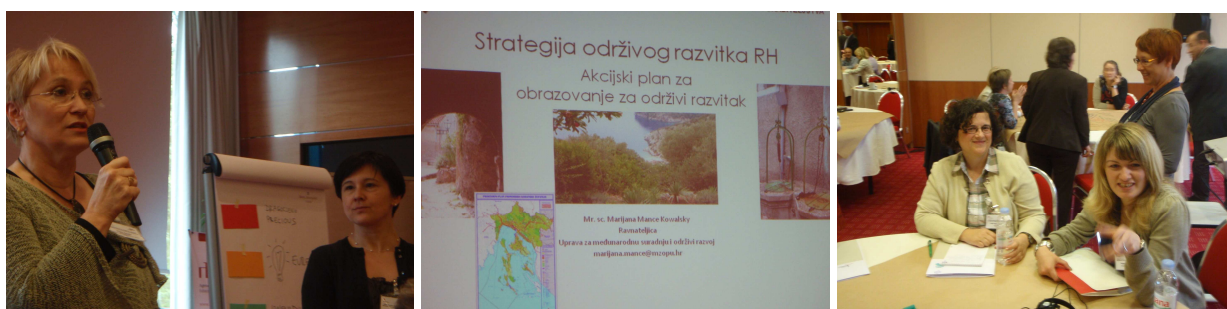
Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Obrazovanje za održivi razvoj važno je za osiguranje kvalitete života

Na konferenciji su predstavnici ministarstava, agencija i odgojno-obrazovnih institucija iz Hrvatske i sedam zemalja iz regije imali priliku razmijeniti iskustva o najnovijim međunarodnim i nacionalnim trendovima u obrazovanju za održivi razvoj. Konferenciju su organizirali Agencija za odgoj i obrazovanje, KulturKontakt Austria i Austrijski ured za prosvjetnu suradnju u Republici Hrvatskoj.

Vinko Filipović, ravnatelj Agencije za odgoj i obrazovanje naglasio je uvodno da je obrazovanje ključni čimbenik u napretku i promjenama životnih navika. Donošenjem Nacionalnog okvirnog kurikulumu, istaknuo je, teme održivog razvoja će, uz građanski odgoj i poduzetništvo, imati važno mjesto u odgojno-obrazovnom sustavu.

Arne Baumann iz ETF-a, Europske zaklade za stručnu izobrazbu¹, napomenuo je da je Savjet ministara EU za obrazovanje posvetio pažnju obrazovanju za održivi razvoj te naglasio potrebu obrazovanja nastavnika i predavača za OR. Savjet je pozvao države članice da rade na postizanju Strategije 2020. čiji je cilj pretvoriti EU u zajednicu s mudrijim, inkluzivnim i održivim gospodarstvom. Prepoznato je da je u EU potrebno razviti nove vještine za nova radna mjesta u poduzetništvu koje će biti manje štetno po okoliš (zelena ekonomija). Na razini EU postoji opredjeljenje za zaokret prema gospodarstvu koje emitira manje količine ugljikovog dioksida te prema održivijim načinima življenja. To je izazov koji prelazi granice EU. U tom nastojanju strukovno obrazovanje, učenje za poduzetništvo i tržište rada su važni elementi. Strukovne škole, kao agenti za lokalni održivi razvoj, trebaju provjeriti što je potrebno lokalnoj zajednici i omogućiti im obuku koja će im pomoći da poduzmu relevantne aktivnosti za njihov napredak.

U raspravi su se sudionici osvrnuli na pitanje održive potrošnje i proizvodnje, kako motivirati mlade da usvoje održive obrasce življenja te kako pomoći implementaciju zelenog gospodarstva u malom i srednjem poduzetništvu. Mladima se trebaju prikazati moguće

¹ ETF - European Training Fundation je agencija EU osnovana 1994. u cilju pomoći zemljama u okruženju u razvoju obrazovnih sustava i sustava obuke.

alternative i način na koji mogu utjecati na promjenu u društvu, na mogućnost pravedne trgovine (fair trade) i sl. Edukacija je važna kako bi građani svih generacija i potrošači razumjeli što kupuju i zašto su neki proizvodi skuplji obzirom da su povoljniji za okoliš.

Mirjana Mance Kovalsky iz Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva predstavila je Strategiju održivog razvitka i Akcijski plan za OOR. Taj je dokument izrađen u suradnji MZOPUG-a i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (MZOS) ali i uz sudjelovanje relevantnih dionika iz javnog, poslovnog i civilnog sektora. Obrazovanje i jačanje svijesti javnosti su važni izazovi u provedbi SOR-a, u svim područjima te ujedno pretpostavke daljnjeg razvoja. Akcijski plan za OOR, čiji je cilj postizanje razumijevanja i prihvaćanja koncepta OR-a među svim dionicima jačanjem kompetencija i kapaciteta za doprinos OR-u, Vlada RH usvojila je 9. travnja 2011. U AP OOR-u su identificirana sljedeća prioritetna područja: Formalno obrazovanje, Neformalno obrazovanje, Informalno obrazovanje, Politike, zakonodavni i operativni okviri, Istraživanje i inovativni pristupi obrazovanju za OR, Jačanje kompetencija odgajatelja, učitelja, nastavnika, predavača, na visokim učilištima i donositelja odluka, Obrazovni materijali te Informiranje i jačanje svijesti građana.

Zemlja ima dovoljno resursa da zadovolji potrebe svakog čovjeka,
ali ne i pohlepu svakog čovjeka

Mahatma Gandhi

U radnom dijelu konferencije sudionici su razmjenjivali ideje i primjere dobre prakse s ciljem daljnjeg širenja postojeće suradničke mreže.

Diana Garašić iz Agencije za odgoj i obrazovanje prikazala je iskustva i aktivnosti obrazovnog sustava RH na području OOR-a. "Potrebne su velike promjene u razmišljanju. Želimo da naša djeca budu uvjerena, predana, ustrajna i opredijeljena za provedbu održivog razvoja. Znanje nije dovoljno, potrebna je i empatija – suosjećanje s drugim ljudima i svim živim bićima te osjećaj odgovornosti" navela je u svom izlaganju.

Istraživanja u svijetu i kod nas pokazuju da mladi smatraju da je zaštita okoliša važna, ali da se s tim treba baviti netko drugi. No kada se pitanje postavi „Želiš li sudjelovati u rješavanju problema osiguranja pitke vode?“ tada raste interes. Dakle, mladi žele akciju. Mladi ljudi prepoznaju prijetnje neodrživosti i žele sudjelovati u rješavanju. "Važno je istaknuti vrijednosti i učiti o njima te ih treba uvrstiti u međupredmetne teme (osobni i socijalni razvoj, zdravlje, sigurnost, poduzetništvo i dr.)." Istakla je i primjere dobre prakse u školama (Eko škole, GLOBE, Nacionalni program promicanja ljudskih prava), no te aktivnosti često ovise o entuzijazmu nastavnika, a provode se kroz neke od projekata.

Predstavljen je i priručnik Obrazovanje za održivi razvoj, koji je nastao kao plod rada ravnatelja, učitelja i nastavnika iz osnovnih i srednjih škola diljem Hrvatske u sklopu dvoipolgodisnjeg modularnog stručnog usavršavanja na temu obrazovanja za održivi razvoj.

Korisne publikacije o obrazovanju za OR, kao npr. Kriteriji kvalitete za obrazovanje za održivi razvoj škole, možete naći na web stranici:

http://www.azoo.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=1405:odgoj-i-obrazovanje-za-odrivi-razvoj-jednodnevni-struni-skupovi-u-2009-&catid=362:odgoj-i-obrazovanje-za-okoli-i-odrivi-razvoj

Na web stranici AZOO mogu naći i publikacije o demokratskom građanstvu: http://www.azoo.hr/images/stories/izdanja/Projekt_Gradjanin.pdf

Dio konferencije se odvijao kroz paralelne radionice. Jedna se odnosila na pitanje uloge škola i suradnji sa školskim okruženjem. Lidija Pavić-Rogošić govorila je o mogućnosti suradnje formalnog i neformalnog obrazovanja za održivi razvoj lokalne zajednice. Prikazani su i primjeri iz Albanije i Rumunjske.